

I mistr tesař...

Vážený čtenáři.

Název osmého pokračování naší rubriky *Analyzujeme* jsem si dovilil vypůjčit z kdysi podle mého velmi úspěšného a oblíbeného sloupku někdejšího Československého šachu. O co šlo? Proč se rubrika jmenovala právě takto? Výběr partií v ní byl činěn s ohledem na její délku (muselo jít o miniaturu), přičemž (pokud si dobře vzpomínám) postiženým v ní byl vždy nějaký slovatný šachista, pravda, z nejrůznějších období šachové historie, nejčastěji však ze současnosti či nedávné minulosti.

Pozastavili jste se někdy nad tím, proč jsou miniatury tak oblíbené? Jak je možné, že literatura, jež se na miniaturní partie zaměřuje, se prodává zdaleka nejlépe? Inu, odpověď podle mého není složitá, i když jistě nejde jen o jeden jediný izolovaný důvod. Přízeň obecnstva miniatury zajišťuje rychlé rozuzlení partie, poučení, náhlý zvrat, časté milé kombinační matové závěry, přehlednost..., podle mého však ve stejné míře i typická lidská vlastnost škodolibost (efekt bulváru!); v našem případě tím spíše, že přece...i mistr tesař se někdy utne. :-) V následujících partiích zůstanu samozřejmě věren názvu osmého dílu naší lekce, přesto si však obě partie dovolím rozebrat zevrubněji a pokusím se vyvodit širší poučení – na rozdíl od málokdy činěných vstupů a zásahů do partií v tehdeším našem oblíbeném a tehdy i kvalitním časopisu.

Dají se miniatury vůbec nějak logicky dělit do skupin? Samozřejmě! Parametry mohou být vskutku nejrůznější - délkou partie počínaje a druhem hrubé chyby konče. V ukázkách níže si však dovolím poukázat ještě na jinou proměnnou. Zatímco v první partii půjde ze strany postiženého o takřka klasické zanedbání vývinu figur a boje o centrum šachovnice (viz minulý díl rubriky *analyzujeme*, a tedy i jakési volnější pokračování), i o otesánkovskou, žravou náuru dámy doplněnou až klasicistními prvky – oslími oušky, v druhé partii (s ní se seznámíme, a věřím, že i podiskutujeme, v pokračování lekce) *Mistr tesař* sehraje svoji oblíbenou variantu kvalitně a *jedno jediné* chybné rozhodnutí učiní až na základě klamného strategického chápání pozice. Nu, a teprve za to bude (ovšem též krutě) ztrestán.

V partiích ovšem najdeme i shodné rysy, jiné nežli třeba počet tahů. O které půjde? Dovolím si v této otázce ponechat ctěného čtenáře zatím na vážkách, v napětí...

Nu, dosti teorie! Pojdme se podívat na první miniatuřku, v níž byl na hlavu poražen i Vám jistě velmi dobře známý český velmistr. Odvážím se vsadit,

vážený čtenáři, že tuto partii vidíte poprvé. Jsou totiž i tací šachisté a publicisté, kteří dovedou svoje mimořádně nepovedená díla poměrně pečlivě skrývat (v gigantickém množství dennodenně hraných turnajů a tedy i partií se i skvost vytratí)...avšak neomylní jsou přece pouze bozi! :-)

Imunita vůči přejídání? Nic takového!

Podle mého názoru patří český velmistr Vlastimil Jansa k velmi úzké skupině světových hráčů a teoretiků, kteří dokáží bezchybně proniknout snad až do jádra atomu těch kterých systémů zahájení. To si ostatně můžeme snadno ověřit i kvalitou všeho, co velmistr za svůj život napsal! Jeho kniha „Dynamika strategie zahájení“ nejenže poodhaluje způsob Janova myšlení (analyticko-syntetické myšlení v praxi, atp.), nýbrž je zřejmě zároveň i nejkvalitnějším dílem o strategii hry, které bylo napsáno po tzv. sametové revoluci. Přitom si můžeme v jeho pracích všimnout, jak velkou důležitost tento skvělý teoretik uděloval vývinu figur v zahájení a boji o centrum šachovnice, jak nekompromisně trestal své soupeře, pokud proti němu použili kdejaký zaručený „supermoderní“ systém, jehož novátorství se ovšem většinou opíralo o figury, jež si více či méně přispaly. Domnívám se dokonce, že pokud by se snad někdo podujal vypracovat složitou statistiku úspěšnosti velmistrů „jen“ v jimi rozehraných zahájeních (a rozbor tedy ukončil objektivním hodnocením situace při východu do střední hry), rating velmistra by se bílými možná blížil (vím, že kdejaký čtenář mé hypotéze neuvěří, přesto ale na svém trvám - „sic“) fenomenálnímu číslu 2 800!

My však víme, že fenomén „I mistr tesař...“ funguje i v jeho případě! Pojdme si tedy po čase přehrát velmistrovu partii, v níž jeho poziční záměry (strategické radary :-)) již od prvních tahů silně zadržávaly...

Poznámka: na straně 44 najde čtenář partii ve tvaru analogickém výše zmíněné dřívější rubrice měsíčníku Československý šach. Tedy pouze s krátkými, spíše usměrňujícími komentáři.

Mellado Trivino,J (2389) - Jansa,V (2494) Španělsko, 2007 [B22]
1.e4 c5 2.c3 Jf6 3.e5 Jd5 4.d4 cxd4 5.Jf3 e6 6.cxd4 b6

XIIIIIIIIY

9rsn|wqkvl-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zp-+p+--+0

9+--+nzP-+-0

9-+-zP-+-+0

9+--+N+-0

9PzP-+-zPPzP0

9tRNvLQmKL+R0

xiiiiiiiy

V tréninkových materiálech pro svěřence jsem kdysi psal: „*Poziční systém vývinu i celý komplexní plán, jenž vychází - již teď, v šestém tahu - z charakteru pěšcové struktury v centru.*

1. *Bílý má v budoucnu díky pěšci e5 zřejmé předpoklady pro útok na královském křídle.*
2. *Nejdůležitější útočnou lehkou figurou je bezesporu královský střelec. V této variantě je možné ho ideálně umístit pole d3.*
3. *Pro černého je tedy téměř vždy výhodná výměna bělopolných střelců, čímž jsou budoucí útočné choutky bílého značně otupeny. Prvotně není vývin dámského střelce na b7 pro bílého zpravidla nebezpečný; tedy pokud nedojde do té doby ke změně pěšcové formace (pěšec b2 se přesune na c3), anebo k němu černý má konkrétní důvody. Hlavní smysl šestého tahu černého je tedy již jasný: postupem Sc8-a6 vyměnit soupeřovu silnou útočnou jednotku. K dalším výhodám:*
4. *Výměny jsou v této variantě většinou obecně výhodné černému, a to díky lepší pěšcové struktuře (PPS) ‘postavené’ vlastně právě na končící hru, ale i proto, že má méně prostoru (ponorkový syndrom). Černý se tedy může přímo s rozkoší pokusit pozici ‘sušit’.*
5. *Černý řeší současně osud i vývin svého strukturálně horšího (po e7-e6) bělopolného střelce.*

Je ovšem zřejmé, že celý systém hry, vymyšlený a doporučený původně již Aronem Nimcovičem (a použitý na základě toho v partii Nimcovič,A versus Vidmar,M, New York, 1927!) a později oblíbený Markem Tajmanovem, má i svá negativa. Těmi hlavními jsou:

6. Černý zaostává ve vývinu a zejména manévrem Sc8-a6-xd3 ztrácí další čas, resp. několik temp!
7. Král v radě variant zůstává dosti dlouho v centru desky, a toho může bílý využít, zejména pokud se mu podaří otevřít (třeba i pomocí obětí materiálu) centrum šachovnice.

Co tedy v pozici převáží? Necht' rozhodne objektivní delší turnajová praxe i další vývoj teorie!"

V naší partii použije bílý gambitovou variantu, a v překrásném kombinačním střetu rozdrťí soupeře, jehož hlavní zbraní proti Alapinově hrozbě je právě tato varianta.

Ještě pikantnější je ovšem možná fakt, že černý se jistě považuje nejen za znalce celé varianty, ale v publikovaných člancích přiznával (přesněji snad vytruboval) svoje spoluautorství i zavedení systému do turnajové praxe!

Jansa,V (2000): „Kdysi jsem tento tah společně s Markem Tajmanovem zavedl do turnajové praxe a zůstal jsem mu věrný po dlouhá léta. Bílí ovšem analyzovali a analyzovali a nacházeli všelijaká kouzla...“ Zde nás ovšem velmistr vodí tak trochu za nos. Jak lze zjistit detailnějším studiem varianty, do turnajové praxe zavedl tento systém už Aron Nimcovič; v roce 1977 tak kupříkladu hrál (pravda v simultánce) mistr světa A. Karpov. V mé databázi lze zase najít jednu z nejstarších partií, hranou již v roce 1961: Astchul,M vs Maršálek,J...

Poznámka: více se i o tomto zajímavém statickém systému protihry dozvíme ve 3. dílu rubriky „Štít a Meč“.

7.Jc3

[Plnohodnotnou alternativou je **7.Sd3**, což osobně považuji za nadějnější možnost, a se svými svěřenci se zpravidla orientujeme na ní. Výňatkem si snad nejlépe vypomozme opět jednou nepovedenou partií Vlastimila Jansy (v duchu názvu článku :-)) 7...Sa6 (7...Sb4+!?) 8.0-0 Se7 9.Jc3 Jxc3 10.bxc3 Sxd3 11.Dxd3 0-0

XIIIIIIIIY

9rsn-wq-trk+0

9zp-+pvlpzpp0

9-zp-+p+-+0

9+--zP-+-0

9-+-zP-+-+0

9+-zPQ+N+-0

9P+--zPPzP0

9tR-vL-+RmK-0

xiiiiiiiy

Pozice typu křoví, v níž má tedy bílý na výběr poměrně dost tahů kandidátů. V partii Perez,L (2445) vs Jansa,V (2455), Andorra, 2000, zvolil bílý logické 12.d5

(Roztomilá, ale hlavně poučná, i vhodná pro trénink kombinačního vidění, je varianta 11...d5?

XIIIIIIIIY

9rsn-wqk+-tr0

9zp-+-vlpzpp0

9-zp-+p+-+0

9+--+pzP--0

9-+-zP-+-+0

9+-zPQ+N+-0

9P+--+zPPzP0

9tR-vL-+RmK-0

xiiiiiiiy

?

TE1: Jak byste nyní pokračovali?

Poznámka: Značka ? bude od nynějška uvozovat úkol či test pro čtenáře.

Naopak, znak ! jeho řešení.

Ti z vás, vážení čtenáři, kteří by se chtěli do problémů dané pozice pohroužit tak okamžitě uvidí, že do textů níže (kde jsou samozřejmě uvedena východiska) nemají zatím vstupovat!

!

Řešení: 12.exd6! Dxd6 /12...Sxd6 13.Sg5±/

XIIIIIIIIY
 9rsn-+k+-tr0
 9zp-+-vlpzpp0
 9-zp-wqp+-+0
 9+-+--+0
 9-+-zP-+-+0
 9+-zPQ+N+-0
 9P+-+zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiiy

13.Sa3!!

XIIIIIIIIY
 9rsn-+k+-tr0
 9zp-+-vlpzpp0
 9-zp-wqp+-+0
 9+-+--+0
 9-+-zP-+-+0
 9vL-zPQ+N+-0
 9P+-+zPPzP0
 9tR-+-+RmK-0
 xiiiiiiiy

Znameníte kombinální vyvrácení koncepce černého s otevřením /předčasným, jak je vidět/ hry v centru. Čtenář snad již odhalí pointu sám.)

12...exd5 13.Vd1! Jc6 (13...Dc8 14.Sg5!) 14.Df5!? Sc5?!

XIIIIIIIIY
 9r+-wq-trk+0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zpn+--+0
 9+-vlpzPQ+-0
 9-+-+-+-+0
 9+-zP-+N+-0
 9P+--zPPzP0
 9tR-vLR+-mK-0
 xiiiiiiiy

I mistr tesař...nebo, že by černý zavzpomínal na Steinitze a jeho idiom: „Král je silná figura, jež se často dokáže ubránit sama!“? 15.Jg5 g6 16.Dh3
 Přechíslení vede k oslabení. 16...h5 17.Vxd5 De7 18.Sf4

XIIIIIIIIY
 9r+--trk+0
 9zp-+pwqp+-0
 9-zpn+--+p+0
 9+-vLRzP-sNp0
 9-+-vL-+0
 9+-zP-++Q0
 9P+--zPPzP0
 9tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

, a černý se ocitl v takřka beznadějně situaci (1–0, 31).]

7...Jxc3 8.bxc3 Dc7

XIIIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9zp-wqp+pzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--zP--0
 9--zP--++0
 9+-zP-+N+-0
 9P+--zPPzP0
 9tR-vLQmKL+R0
 xiiiiiiiy

?

TE2: Nevšední test pro Vás, vážený čtenáři! Přečtěte si pozorně následující text a rozhodněte, zda byste byli ochotni se pod něj podepsat nebo byste k němu naopak měli menší či dokonce větší výhrady.

Váš úkol je o to těžší, že :-)...**Kasparov,G** (2007, v překladu Ing. Dr. Karla Kopičky, CSc. z knihy „Revoluce v zahájení“): „**Přesný tah, nutící bílého ztratit čas na obranu pěšce.**“

Řešení: Kasparovův komentář neodpovídá realitě!

Poznámka: *Není bez zajímavosti, že jde o stejný nedostatek, který lze v Kasparovových dílech vystopovat nikoli jen na jednom jediném místě (krytí pěšce, jehož lze ve skutečnosti obětovat za rychlý vývin figur). Přitom - jak ukazuje minimálně tato miniaturní partie - zjednodušením či zúžením textu (a tedy problematiky pozice) se zde vysvětlit Kasparovova (či Pliseckého, coby spoluautora) nikoli marginální mezera jistě nedá!*

9.Se2!?

XIIIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9zp-wqp+pzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--+zP--+0
 9-+-zP-+-+0
 9+-zP-+N+-0
 9P+--+LzPPzP0
 9tR-vLQmK-+R0
 xiiiiiiiy

Podle mého nadějný gambitový systém, který spojuji především se jménem českého mistra Jaroslava Poláška. Ale...jak to už v zavřených či polozavřených hrách bývá (a pozicích francouzského stříhu obzvláště), reálná vývinová oběť pěšce nese dvojsečný charakter. Ostatně pro ty z nás, kteří nemilují přímé střety - a neradi do pozice „šlapou“ od prvních tahů - se nabízí klidnější **9.Sd2** (hlavní varianta) či i Svěšnikovem (neúspěšně) zkoušené **9.c4**. V žádném případě bychom však neměli zapomínat, o jaký že to jde na desce střet! Velikáni madame Dynamika zde svádí tak jako tak ostrý a tuhý boj s věčnou oponentkou, milostpaní Statikou!

Poznámka: *mnohem více k tématu střetu dynamiky a statiky najdete na našich stránkách; kupříkladu ve výukových programech, kde je ji dokonce věnováno obzvláště významné místo (úhelny kámen taktiky či kombinační hry).*

9...Dxc3+

[Černý si nemusí pěšce c3 všítmat a jít tvrdě za svými původními statickými ideály: **9...Sa6** 10.Sxa6 Jxa6 11.Dd3! Jb8 12.0–0%o

XIIIIIIY
 9rsn-+kvl-tr0
 9zp-wqp+pzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--zP-+-0
 9-+-zP-+-+0
 9+-zPQ+N+-0
 9P+--zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiy

1–0 Geberl,H (2215) vs Leintner,M, (2230), Německo, 1994 (26). Z takového náskoku ve vývinu a pěšcového centra jde strach.]

Je zajímavé, že dříve zde černý hrával **9...Sb7**, po strašlivé pohromě v této partii zase **9...d6**, v obou případech s přívětivými výsledky. Ukázek je však přesto všechno na posouzení postavení málo!

10.Sd2 Da3

[I zde má černý k dispozici zdrženlivější alternativu **10...Dc7** 11.Vc1%o, ale nechci se podobat glosátorům typu „když selže jedno, nabídněme druhé, když selže druhé, nabídněme první...“.]

11.Vc1%o

XIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--zP-+-0
 9-+-zP-+-+0
 9wq-++N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tRQmK-+R0

xiiiiiiiy

Tuto pozici i rychlý *závěr partie* by bylo výtečné podrobit hluboké analýze! Bílý v dalším průběhu podal podle mého mínění zcela excelentní výkon, a i když nevíme, zda měl pozici doma na desce či zda vše dále vymýšlel, výsledek zůstává – minimálně v mých očích - nezměněn. Hluboký obdiv k další hře andorského mezinárodního mistra zůstává v paměti! Co si asi pomyslí čtenář po přehrání závěru (sic!) partie?

11...Jc6

[Vzhledem k hrozbě spojené s obsazením OL „c“ černý v této chvíli na výběr příliš nemá. Přirozeně se zkoušelo i **11...Sa6**, ale bystré oko šachisty útočníka zde musí podle mého brzy objevit stinné stránky manévru - mj. oslabení úhlopříčky h1–a8 a (pokračující) spící královské komnaty. V partii De Kleuver,E (2155) vs Calzetta Ruiz,M, (2130) Francie, 1995, vzala pozice černé rychlý konec po 12.Jg5!? Sb4 (12...h6?! 13.Vc3 Dxa2 /13...De7 14.Je4/ 14.Sxa6 a 15.Df3) 13.0–0 Sxd2 14.Dxd2± Jc6? 15.Vc3 Da5 16.Sxa6 Dxa6 17.Df4+-

XIIIIIIY

9r+-+k+-tr0

9zp-+p+pzpp0

9qzpn+p+-+0

9+--zP-sN-0

9--zP-wQ-+0

9+-tR-+-+0

9P+--zPPzP0

9+--++RmK-0

xiiiiiiiy

(1–0, 25).]

12.Vc3

XIIIIIIY

9r+l+kvl-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zpn+p+-+0

9+--+zP--+0
 9--+zP--+0
 9wq-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+QmK-+R0
 xiiiiiiy

De facto získá dalšího času, neboť bílý bude pochopitelně OL „c“ využívat coby útočného nástroje pro (po odpovědi černého se stane jistotou) útok na krále v centru šachovnice.

12...De7 Plnou třetinu dosud učiněných tahů daroval černý svojí dámě. Ale vždyť o škodlivosti takového počínání se učí děti již v základním výcviku; a není málo zemí, kde již...v mateřské školce!

Poznámka: k pozici znázorněné na posledním diagramu výše se ovšem ještě vrátíme!

13.0-0!

XIIIIIIY
 9r+l+kvI-tr0
 9zp-+pwqppzpp0
 9-zpn+p--+0
 9+--+zP--+0
 9--+zP--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+Q+RmK-0
 xiiiiiiy

[Nikoli □13.Jg5 0-1 Van Mil,J (2370) vs Krasenkov,M, (2525), Budapešť, 1989, (25). Pokračování vývinu figur a co nejrychlejší zapojení těžkooděnců do hry má v pozici nej/vyšší prioritě.]

13...h6

XIIIIIIY
 9r+l+kvI-tr0

9zp-+pwqpzp-0
9-zpn+p+-zp0
9+--zP-+-0
9-+-zP-+-+0
9+-tR-+N+-0
9P+-vLLzPPzP0
9+--+Q+RmK-0
xiiiiiiiy

Ani tahle profylaxe proti výpadům na g5 (a tedy i nežádoucímu otevření centra), a samozřejmě další ztráta času druhu „oslí ucho“ (snad proto, abychom věděli za co máme malé svěřence tahat, pokud tíhnou k takovým exhibicím krajních pěšců), není ještě novinkou! Hrál se tak v partii Pedersen,S (2420) vs Schandorff,L (2510), Dánsko, 1997 (0–1, 39). Černý buduje jakousi pevnost v domněnku, že soupeř by nemusel najít dostatek prostředků ji zdolat, najít k ní klíč. Obhájce forpost Jc6 se tváří coby dostatečný strážce vtržení po OL „c“, když ještě navíc může očekávat překrytí od svého kolegy ve zbrani po Sc8-b7. Nu, protože podle mého zde černý stejně nic lepšího k dispozici nemá, nemáme ani právo oslí ucho jakkoli kritizovat. Takže jen obecně: bílý zde sice vskutku nenalezne klíč k otevření pozice!...Vypomůže si výbušninou!

[Zkoušelo se - celkem logicky - i pokorné „5 ze 13“ :-)) **13...Dd8**; 1–0 Ragger,M (2160) vs Bonnet,E, (2249), Španělsko, EU-ch U14, 2002 (24). Po **13...Sb7?!** následuje samozřejmě 14.Sg5 f6 15.exf6 gxf6

XIIIIIIY
9r+-+kvl-tr0
9zpl+pwq-+p0
9-zpn+pzp-+0
9+--+vL-0
9-+-zP-+-+0
9+-tR-+N+-0
9P+-+LzPPzP0
9+--+Q+RmK-0
xiiiiiiiy

16.d5!± 1–0 Van Mil,J (2405) vs Meessen,P, Antverpy, 1996 (25).]

14.Da4!

XIIIIIIIIY
 9r+l+kvl-tr0
 9zp-+pwqpszp-0
 9-zpn+p+-zp0
 9+--+zP--+0
 9Q+-zP-++0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+RmK-0
 xiiiiiiiy

Není vyloučeno, že velmistr Jansa své pozici stále věřil; možná i na základě svých skvělých statistik, které se systémem bočního vývinu střelce zaznamenával a stále dosahuje. Nutno ještě poznamenat, že problémům *obyčejných* pozic, které vznikají v hlavních variantách, kupříkladu po 9.Sd2, ale částečně i 7.Sd3, rozumí znamenitě, a o jejich sporných otázkách zřejmě napsal nikoli jen jedno jediné pojednání. Tuhle partii však zřejmě, v případě, že by se k uveřejněným analýzám vracel, upomínat nebude!

Ale nyní to podstatné! Na počátku našich úvah o „moderních“ pohledech na strategii zahájení (viz 7. díl „Bortí se šachový vesmír?...“) jsme vyslovili provokativní tezi, že stoupá počet šachistů domnívajících se nejspíše, že zákony povinnosti vývinu a centralizace jsou překonány, a 21. století se bez nich patrně (pravda, při pozorné hře) může obejít. Velký a tučný podpis pod těmito tezemi jistě přidávají rády i počítače...Věřme, že tyto názory jsou zcela zbloudilé! Zákony našich předchůdců jsou neměnné a nemůžeme je tedy zrušit či obměnit ani svými přáními, ani svoji vůlí! Černý zde tedy bez ohledu na hluboké znalosti varianty, vlídné statistiky, i důvěru ve svojí pozici, stojí již objektivně zle. A to prosím bílý nečiní nic jiného, nežli rychle dokončuje vývin, obsazuje centrální linii „c“; (u)vidíme, že prostě *jen* dokáže notně mu nakloněnou dynamiku uchopit a plnit její přání. (Vývin, centralizace, strategie útoku na krále v centru, taktické údery vycházející z logiky pozice.)

[Ve výše zmíněné partii hrál bílý mnohem méně aktivní a tedy i účinné **14.Dc1?!**, sám dánský mezinárodní mistr a vůdce bílých v komentářích však správnou cestu již uvádí! Ostatně, žádné zázraky zde bílými hledat nemusíme. 14...Sb7 ./]

Posudme rozdíly v obou koncepcích práce bílého s OL „c“ v pracovních diagramech níže:

XIIIIIIY
 9r++kvl-tr0
 9zpl+pwqpzp-0
 9-zpn+p+-zp0
 9+--zP--0
 9+-zP--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-wQ-+RmK-0
 xiiiiiiy

XIIIIIIY
 9r++kvl-tr0
 9zpl+pwqpzp-0
 9-zpn+p+-zp0
 9+--zP--0
 9Q+-zP--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+mK-0
 xiiiiiiy

14...Sb7 [14...Db4? 15.Dc2+-] **15.Vfc1** s intencí 16.Vxc6! dxc6
 17.Vxc6+- nebo 16...Sxc6 17.Vxc6.

XIIIIIIY
 9r++kvl-tr0
 9zpl+pwqpzp-0
 9-zpn+p+-zp0
 9+--zP--0
 9Q+-zP--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+mK-0
 xiiiiiiy

Zatímco bílý právě *regulérně* vstupuje do střední hry, černý se stále potácí v hlubokém zahájení!

15...a6? [Nutné bylo **15...Vc8**; černý zřejmě neviděl jiného východiska než operovat ve variantách eventuálním b6-b5 nebo toto důležité pole kontrolovat (viz varianty). Lepší než tah v partii bylo konečně i **15...Db4**, jakkoli se tu dáma mohla (po ústupu její sokyně) cítit nepatřičně.]

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+pwqpzp-0
 9pzpn+p+-zp0
 9+--+zP--+0
 9Q+-zP--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

Jak jsem se již zmiňoval, hra černého v předchozích tazích připomíná tu a tam počínání začátečníků. Osobně mohu říci, že za předchozí „vymýšlení“ postupů jako Da3-e7 s dalším h7-h6 či možná i a7-a6 (pokud ovšem není pozice černého v takovém rozkladu, že je druhé oslí ucho vynuceno :-)) bych pokáral i 8–10 letého svěřence! Je tu ovšem jedno „jenže“. Jestliže po provedeném oslím uchu číslo 2 není již černý schopen v jeho očích jistě nestvůrný útok na krále v centru odrazit, kde potom objektivně učinil chybu??...

??

TE3: Zde Vám, ctěný čtenáři, předkládám další, tentokrát **klíčový test!** Samozřejmě, že v něm půjde o propočít (analýzu) a varianty. Bílý, podle mého v nejskvostnější miniatuře přelomu tisíciletí, několika energickými údery roztříští černou obrannou linii.

Snad můžete chápat jako jistou nápovědu tento můj dodatek z databáze pro svěřence: „*K úspěšnému útoku na krále ve středu desky je třeba uskutečnit tyto kroky (úkoly): zadržení krále v centru, maximální otevření, provětrání centra, jakoby nepřátelský král těžce churavěl, k útoku přivést všechny dostupné rezervy, a - konečně - přesnou profylaxí zabránit příchodu obranných rezerv na pomoc souženému králi!*“

!

Řešení: **16.d5!!+-**

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+pwqpzp-0
 9pzpn+p+-zp0
 9+--+PzP-+-0
 9Q+--+--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

První ze série řízených výbuchů výše zmíněné silné trhaviny! Strategie útoku na krále v centru! 1. krok je splněn, neboť král z centra utéci - vinou nevyvinutých sil - rozhodně nemůže. Právě činěný 2. krok, jak víme, představuje maximální otevření hry v centru. 3. úkol bílý též splnil, neboť všechny jeho síly jsou již připraveny k akci.

[Ještě je nutné snad dodat: nyní samozřejmě taktická operace **16.Vxc6??** vážla na 16...dxc6! 17.Vxc6? Dd7!-+.]

16...exd5

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+pwqpzp-0
 9pzpn+--+zp0
 9+--+pzP-+-0
 9Q+--+--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0

9+-tR-+-mK-0

xiiiiiiiy

Ještě nejlepší...když už se ruka u klávesnice zdráhá přidat k tahu znak „jediný“. Před námi stojí nejzajímavější, přímo bombastická pozice této miniatury. Šachista student (a samozřejmě nejen ten), který již něco zvěděl o (I) správné strategii vedení útoku na krále v centru, (II) strategii vedení boje v pozicích s náskokem ve vývinu či (III) strategii hry po OL, zde podle mého mínění musí najít jediné správné pokračování!

Poznámka: všimněme si, že všechny tři důvody k pokračování bílého - veškeré cesty - vedou do Říma! Lákají nás k jednomu jedinému správnému postupu, překrývají se, jsou za jedno! Nu, a pokud jsme v partii schopni didaktické úvahy, jež obsahuje tři zmíněné momenty, potom jsme na správné cestě k rychlému zlepšování!

[Po **16...b5** není těžké dopočítat 17.dxc6 bxa4 18.cxb7 Vd8 19.Vc8; 16...Ja7; spektakulární i skvostný obraz dynamických, ale (svým způsobem) již i statických výhod bílého, skýtá zábavná varianta. 17.d6!? (17.Vc7 Sxd5 18.Vxa7!; 17.dxe6) 17...Dd8 18.Vc7

XIIIIIIY

9r+-wqkvl-tr0

9snitRp+pzp-0

9pzp-zPp+-zp0

9+--zP-+-0

9Q+--+--+0

9+--+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9+-tR-+-mK-0

xiiiiiiiy

Co dodat? Jediná „hrající“ černá figura chce snad soupeřit s celou plně vyzbrojenou bílou armádou?]

17.e6!!

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+pwqzpzp-0
 9pzpn+P+-zp0
 9+--+p+--+0
 9Q+--+--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

Otvírání studánek (nebo – chcete-li – druhý řízený výbuch)! Centrum je třeba očistit od nánosů bahna a dalších nečistot! Možná je ale někomu s pacifističtějším pohledem na svět zase bližší paralela „krtek ryje zahrádku“?! :-)

17...fxe6

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+pwq-zp-0
 9pzpn+p+-zp0
 9+--+p+--+0
 9Q+--+--+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

[Jak se říká, po **17...dxe6** 18.Vxc6 černý nedosáhne ani na *přeložení partiáře*. Z tohoto hlediska má k dispozici veselejší možnosti. Relativně lépe se tváří **17...Dd6**, ale pouze do okamžiku, než nám na myslí vytane možnost další centralizace a hrozby 18.Sf4! b5 (□18...Db4 19.exd7+ Kxd7 20.Je5+; □18...Dxe6 19.Ve3) 19.Sxb5 axb5 20.Dxb5 Sa6 (□20...Dxf4 21.exd7+) 21.Db6 Dxe6 (□21...Dxf4 22.exd7+) 22.Ve3 s intencí 22...Se7

23.Vxe6 fxe6 24.Vxc6! Rytmus útoku (a logiku, protože přece nevznikl ani náhodou, ani ze vzduchoprázdná) nemůže samozřejmě narušit ani **17...b5 18.Df4!** (z mnoha a mnoha hrozeb uveďme třeba 19.Dc7 či 19.Jd4) 18...fxe6 19.Je5

XIIIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9+l+pwq-zp-0
 9p+n+p+-zp0
 9+p+psN-+-0
 9-+-+wQ-+0
 9+-tR-+-+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

Útočný potenciál bílých sil je ohromný. Větší, než by se kdekomu mohlo zdát. Objevují se nové taktické způsoby vedení útoku na v centru uvízlého krále: úhlopříčka h5-e8 a xg6 (jako důsledek možná trochu lehkomyšlného patnáctého tahu - oslího ucha); hrozí tedy 20.Sh5+.]

18.Vxc6!

Řízený odstřel pořadové číslo 3! I v samotné partii vede cesta do královského paláce skrze likvidaci osobní ochranky, či jakési securitate, černého krále - ochranného forpostu na OL „c“, jemuž černý tak věřil.

18...dxc6 [18...Sxc6 19.Vxc6] **19.Je5+-** Hrozí opět 20.Vxc6!, dokonce již s vynuceným matem, stejně jako 20.Jxc6 i 20.Sh5+.

XIIIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9+l+-wq-zp-0
 9pzp

p

+p+-zp0
 9+-+psN-+-0
 9Q+-+-+0
 9+-+-+0
 9P+-vLLzPPzP0

9+-tR+-mK-0

xiiiiiiy

Dokonalé dílo je téměř dovršeno. Není na světě síly, jež by dokázala naráz pokrýt všechny hrozby. Takový až ekvilibristický kousek se může podařit pouze tehdy, pocházejí-li hrozby od jednoho hlavního pachatele. To však není náš případ!

Poznámka: na tomto místě nemohu nevzpomenout moment překrásné a dramatické historické partie Lasker,E vs Nepier,W, Cambridge Springs, 1904 (1-0, 35); po 24...Sg4

XIIIIIIY

9r+-+L+-mk0

9zpp+-sN-+p0

9-+-+--+0

9+-vL-+-zPp0

9-+-+nzpl+0

9+-vl-+-+0

9P+P+--+0

9+R+-+K+R0

xiiiiiiy

hrozilo 25...Jd2+, 25...Jg3+, 25...Jxc5 i 25...Vxe8! Téměř všechny hrozby zde však bohužel pocházely od jednoho pachatele - jezdce a ten se nemohl rozdvajit či dokonce „roztrojit“; být naráz všude a u všeho! Bílý se ubránil po fantastickém chladnokrevném 25.Sxh5!!

19...g6

[Objektivně nejlepší reakci (prakticky jedinou správnou) představovalo krytí nechráněné překážky na OL „c“ a vlastně celého dámského křídla:

19...Vc8□

XIIIIIIY

9-+r+kvl-tr0

9+l+-wq-zp-0

9pzpp+p+-zp0

9+-+psN-+-0

9Q+-+--+0

9+-+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiy

; černá pozice by tak (po případném faktickém vyrovnání materiálního poměru manévrem Jf7+ a Jxh8) ještě chvíli držela pohromadě, a možná by tak černý dokonce sahal „mimo miniaturu“...ale jistě nikoli pozornost této naší lekce. Na to je metodický útok na krále v centru veden bílým příliš bravurně :-) 20.Sh5+

(Bílý zde ještě mohl uklouznout hraje například:

1/ 20.Jxc6?? Sxc6 21.Vxc6 Vxc6 22.Dxc6+ Kf7 nebo 2/ 20.Vxc6? Sxc6 21.Sh5+ Kd8 22.Jxc6+ Vxc6 23.Dxc6 Dd6; 3/ 20.Jg6? Df6 21.Jxh8 Sc5 / 4/ a nakonec i 20.Dc2? Df6! / Protože černá pozice nepřipomíná jen obyčejné řešeto jako spíše síto pěkně uležené na skládce odpadu, můžeme pochopitelně černého chytat za nejrůznější nová nekrytá místa (díry). Silně v úvahu tedy naopak přicházelo třeba i 5/ 20.Db3!? či 6/ 20.Sxa6!?)

20...Kd8 21.Jf7+ Kc7 (21...Kd7 22.Jxh8)

XIIIIIIY
 9-+r+-vl-tr0
 9+lmk-wqNzp-0
 9pzpp+p+-zp0
 9+-+p+-+L0
 9Q+--+--+0
 9+-+--+0
 9P+-vL-zPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiy

s nedvojsmyslným úmyslem nalézt útočiště černému králi na dámském křídle! 22.Sf4+! (22.Dg4!?!; zcela dostatečné je ovšem banální 22.Jxh8) 22...Kd7 23.Dd4 (23.Je5+!?) 23...Db4 (□23...c5 24.Da4+ b5 25.Je5+ a 26.Da5) 24.De5 g5 25.Sg4! Dxf4 26.Dxe6+ Kc7 27.Vxc6+!

XIIIIIIY
 9-+r+-vl-tr0
 9+lmk-+N+-0
 9pzpR+Q+-zp0

9+-+p+-zp-0
 9-+-+wqL+0
 9+--+--+0
 9P+--+zPPzP0
 9+--+mK-0
 xiiiiiiy

Ostatně (zdůrazňuji) výše uvedená varianta není vůbec vynucena. Kdo si bere za svůj často (zne)užívaný citát, jehož autorství je snad nejčastěji paradoxně připisováno Michailu Talovi: „Každá varianta delší tří tahů obsahuje díru!“, má možnost obětovaný materiál zkonzumovat zpět.

Po **19...b5?** je zřejmě nejs sofistikovanejší odpovědí 20.Dc2, majíc pod kontrolou klíčové body c6 a g6.]

20.Vxc6!

XIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9+l+-wq+--+0
 9pzpR+p+pzp0
 9+--+psN--+0
 9Q+--+--+0
 9+--+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+mK-0
 xiiiiiiy

20...b5

[A ještě jedna roztomilá ukázka na závěr. (Bílý má ovšem mnoho jiných možností jak partii dotáhnout k vítězství; místo pro většinu šachistů příjemného hledání matových obrazců se může pustit do konzumace materiálu.) **20...Sxc6** 21.Dxc6+ Kd8 22.Dxa8+ Kc7 23.Da7+ z matové smyčky již král nevyklouzne: 23...Kd6 24.Dxb6+ Kxe5 25.Sc3+ Kf5 26.Sd3+ Kg4 27.Dd4+ Kg5 28.Sd2+ Kh5 29.Se2#.]

XIIIIIIY
 9-+-+vl-tr0

9+-+wq+-0
 9p++p+pzp0
 9+-+p+-+k0
 9+-wQ-+-+0
 9+-+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-+--+mK-0
 xiiiiiiy

21.Dg4! 1-0

XIIIIIIY
 9r++kvl-tr0
 9+l+-wq+-0
 9p+R+p+pzp0
 9+p+psN-+-0
 9-+--+Q+0
 9+-+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-+--+mK-0
 xiiiiiiy

Nejpřesněji až do konce! Závěrečný akord končí tuto podle mého *nejskvostnější miniaturu přelomu milénia!* Mohla by být „z fleku“ zařazena i mezi sloužící opravdu o hodně méně zkušeným šachistům...kupříkladu k tématu škodlivosti oslích oušek nebo sebevražedného pikožroutství!

Dokonce se mně při analýzách vkrádala do hlavy analogie se slavnou miniaturou Browne,W vs Quinteros,M, Wijk aan Zee, 1974, již lze nalézt téměř v každé knize, zabývající se miniaturními partiemi či škodlivosti pikožroutství (právě tam jsem ji zařadil i já sám, a čtenář ji může najít kupříkladu ve výukovém materiálu na našich stránkách) nebo méně známou, ale o to honosnější, protože podstatně složitější, ukázkou Tal,M vs Tringov,G, Amsterdam, 1964.

Ale...nezapomeňme na důležitou otázku! ***Kde vlastně černý učinil chybu, která jej dostala do problémů? Kde mohl hrát výrazně lépe?*** Je snad již

přijetí reálné vývinové oběti pěšce c3 (9...Dxc3+) tak chatrné či dokonce zhoubné? Podle mého nikoli!

Pojďme se, ctěný čtenáři, nejdříve vypravit do jen zdánlivě odtažitých končin a problémů. Svě nově nabyté vědomosti se potom pokusíme aplikovat na naší partii, s cílem najít ono rozhodující nedopatření černého!

Flohrův příznak či...přízrak

Čtenář, jenž se zajímá o historii naší krásné hry více než jen zběžně, a kupříkladu kromě všech jmen mistrů světa :-)) zná i mnoho a mnoho jiných, vpravdě slovných šachistů, nemohl jistě nepovšimnutě projít okolo persóny *Salomona Flohra* (1908-1983). Ne, zde nás nebude ani tak zajímat jeho ambice vyzvat ku konci 30. let minulého století mistra světa Alexandra Alechina o titul nejvyšší, tím méně jeho podpora tomuto záměru ze strany FIDE.

Snad každý šachista má ve svém okolí nějakého (výkonnostně zhruba srovnatelného) soupeře, se kterým se mu nejen stabilně nedaří a necítí se v boji s ním ve své kůži, jeho záměry v partii přeceňuje, své naopak. Někdy tato (často rozumem sotva vysvětlitelná) fobie již dosahuje takových rozměrů, že k partii s ním jdeme podvědomě předem poražení a remíza bývá naprostým maximem, okořeněným radostí nad dosaženým „úspěchem“. Psychologicky těžké soupeře ovšem nezakoušíme jen my, na naší úrovni hry, ale i ti nejlepší! Obvykle se v literatuře dočteme, že typickým případem „symptomu předem prohrané partie“ byly souboje amerického velmistra Pala Benka s Michailem Talem. Já jsem si v této kapitole vybral vztah právě mezi Salo Flohrem a jeho fantomem A. A. Alechinem. Československý velmistr byl silným pozičním hráčem a virtuózním technikem, takže bílými figurami bylo jeho skóre s fenomenálním šachistou ještě celkem únosné; zato černými se dostával do bezútěšných pozic! Není divu, že se postupem času z jistě žádoucího a správného zdravého respektu stala fobie, zjevení, fantom, přízrak. Flohr nedokázal Alechina nikdy porazit!

Ale nyní se pojďme blíže podívat na fragment z jedné jejich partie. Není vyloučeno, že leckterý pozorný čtenář již po přehrání ukázky rozlouskne oříšek: „kam autor vlastně míří?“...

Alechin,A - Flohr,S Nottingham, 1936 [C15]

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jc3 Sb4 4.Sd2

XIIIIIIIIY
 9rsnlwqk+ntr0
 9zppzp-+pzpp0
 9-+-+p+-+0
 9+-+p+-+0
 9-vl-zPP+-+0
 9+-sN-+-+0
 9PzPPvL-zPPzP0
 9tR-+QmKLSNR0
 xiiiiiiiy

Obsahem se silně lišící legendy o původu Alechinovy volby, jež padla právě na tento postup, i jeho měnící se názory na nejlepší pokračování v pozici po Nimcovičově výpadu, ponecháme stranou.

4...dxe4 5.Jxe4?

XIIIIIIIIY
 9rsnlwqk+ntr0
 9zppzp-+pzpp0
 9-+-+p+-+0
 9+-+p+-+0
 9-vl-zPN+-+0
 9+-+p+-+0
 9PzPPvL-zPPzP0
 9tR-+QmKLSNR0
 xiiiiiiiy

[Hratelné jsou teoretické postupy **5.Dg4** či **5.Jge2**, ani v jednom případě však černý nemá problémy se ziskem dostatečné protihry.]

5...Dxd4 6.Sd3 [Uspokojení nemůže přinést ani **6.Jc3**, což je možná objektivně lepší, ale zároveň dává méně praktických šancí.] **6...Sxd2+**
7.Dxd2

XIIIIIIIIY
 9rsnl+k+ntr0
 9zppzp-+pzpp0
 9-+-+p+-+0
 9+--+--+0
 9-+-wqN+-+0
 9+--+L+-+0
 9PzPPwQ-zPPzP0
 9tR-+-mK-sNR0
 xiiiiiiiy

Klíčová pozice pro naše téma. Flohrův syndrom se nyní projevila v celé své nahotě! Černý, obávaje se vzít (ex)mistru světa, a soupeři psychologicky z nejnepříjemnějších, druhého pěšce, raději ztrácí dvě vývinová tempa a spokojuje se jen s pěšcem jedním. (Pravda, centrálním.)

7...Dd8?

[Černý měl tedy překonat svůj velký respekt přerůstající až v komplex před hrozivým soupeřem, věřit svému úsudku, a sebrat i druhého pěšce. „Francouzská vydrží hodně“, vědí nejen nejrůznější pokušitelé této nepříjemné obrany. Po 7...Dxb2!

XIIIIIIIIY
 9rsnl+k+ntr0
 9zppzp-+pzpp0
 9-+-+p+-+0
 9+--+--+0
 9-+-+N+-+0
 9+--+L+-+0
 9PwqPwQ-zPPzP0
 9tR-+-mK-sNR0
 xiiiiiiiy

8.Vd1 (Poslední hrozba v pozici - odtažné napadení 9.Sb5+) se většinou doporučovalo 8...Jd7! ∞ , a bílý by neměl ani zdaleka plnou kompenzaci za dva pěšce, občas i 8...Jc6. Alespoň v pro mne tak trochu záhadném střetnutí Štoček,J (2470) vs Tibenský,R, (2420) Litomyšl, 1997, hrál černý zase 8...Jf6. Proč záhadném? Víím dobře, že Jirka Štoček je vskutku velkým

ctitelem a oddaným zastáncem Alechina, ale nepředpokládal bych, že bude chtít zřejmě v dost důležité partii zkoušet, opakovat, pochybný experiment. Vždyť i sám Alechin po partii uznával insuficienci gambitu. Bílý pokračoval 9.Sb5+ Jfd7 a partie skončila po poměrně dramatickém průběhu remízou v 65. tahu. Inu, mládí si může dovolit různá dobrodružství, a podle mého zde i neřesti někdy slepé víry k svému vzoru...]

8.0-0-0

XIIIIIIY
 9rsnlwqk+ntr0
 9zppzp-+pzpp0
 9-+-+p+-+0
 9+--+-+0
 9-+-+N+-+0
 9+--L+-+0
 9PzPPwQ-zPPzP0
 9+-mKR+-sNR0
 xiiiiiiy

Teď je ovšem u bílého vše více než jen OK. Před sebou navíc máme pozici přesně Alechinova stříhu. Takových centrálních pěšců za svoji skvostnou kariéru *rozdal* stovky, a to bychom možná ani nemuseli připočítávat nesčetné simultánky. Bílý dokončí jednoduše vývin a zůstane mu převaha v centru + 3-4 vývinová tempa více! Ale cožpak je možné, aby tak silný šachista neviděl rozdíl mezi touto pozicí a situací po 7...Dxb2?? Podle mého se tu jiné nežli psychologické vysvětlení snad ani nenabízí. Po **8...De7 9.Jf3 Jf6 10.Vhe1%**

XIIIIIIY
 9rsnl+k+-tr0
 9zppzp-wqpzpp0
 9-+-+psn-+0
 9+--+-+0
 9-+-+N+-+0
 9+--L+N+-0
 9PzPPwQ-zPPzP0

9+-mKRtR--0

xiiiiiiiy

čekal soupeře ještě předlouhý boj, ale perspektivnější pozici si již Alechin vyrvat z rukou nenechal. (1–0, 57.)

Znosko-Borovského axiom

Ještě než se poučení a vyzbrojení novými znalostmi vrátíme k naší miniatuře, s cílem najít klíčové pochybení černého, chci ctěného čtenáře seznámit s dnes zapomenutým postulátem, doporučeným strategickým způsobem, rusko-francouzského šachisty *Jevgenije Znosko-Borovského* (1884-1954). Jeho úvaha se týkala našich figur „zabloudivších“ z nejrůznějších důvodů do soupeřova více či méně mobilizovaného tábora. Naším požadavkům pro pochopení „co měl mistr na mysli“ snad nejlépe poslouží následující fragment z partie dvou mimořádně významných hráčů a následná analýza postavení, v níž se pokusíme mistrovy záměry převést do praxe a hru bílého tak významně zesílit!

Nimcovič,A - Capablanca,J Petrohrad, 1914 [C62]
 (Šereševskij,M; Znosko-Borovskij,J; Bílek,J; Kasparov,G)

XIIIIIIY
 9-+r+-trk+0
 9+-zpq+pvlp0
 9Q+pzp-snp+0
 9+--+-+--0
 9-+-+P+-+0
 9+-sN-+-+--0
 9PzPP+-zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiiy

14...Vfe8♥

XIIIIIIY
 9-+r+r+k+0
 9+-zpq+pvlp0
 9Q+pzp-snp+0
 9+--+-+--0
 9-+-+P+-+0
 9+-sN-+-+--0
 9PzPP+-zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiiy

Podle glosátora Michaila Šereševského (excelentního běloruského autora, teoretika a trenéra), kterému za okamžik předáme žezlo průvodce, jeden z klíčových momentů partie. Je zajímavé, že syndrom *návratu dámy z výletu* (který zde budeme zkoumat), tím více znaky u následujících tahů, nepatří výše uvedenému spoluglosátorovi G. Kasparovovi. Ten vůbec nevěnuje možnostem zesílení bílé hry (viz níže) v této chvíli pozornost a zjevně se soustřeďuje až na další fáze partie, když hru bílého již *dostatečně* odsoudil i v předchozím průběhu.

Nimcovič zde zahrál pokračování, o kterém by - jak jsem přesvědčen - sáhlo snad 9 silných šachistů z 10: „*Prostě pokryju centrálního pěšce a stáhnou dámu z ohrožené pozice!*“

...15.Dd3?!

XIIIIIIY
 9-+r+r+k+0
 9+-zpq+pvlp0
 9-+pzp-snp+0
 9+--+-+0
 9-+-+P+-+0
 9+-sNQ+-+0
 9PzPP+-zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiy

Bílý posléze partii prohrál, a to velmi poučným způsobem. Capablanca odvětil **15...De6!**

XIIIIIIY
 9-+r+r+k+0
 9+-zp-+pvlp0
 9-+pzpqsnp+0
 9+--+-+0
 9-+-+P+-+0
 9+-sNQ+-+0
 9PzPP+-zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiy

, napadaje opět pěšce e4 a vynucuje bílého zahrát ještě jeden obranný tah. Dále se hra vyvíjela dle motivů volžského gambitu: jezdec přesel přes d7 a b6 na c4, věže zaujaly otevřené linie „a“ a „b“. Takový tlak se bílému již neutralizovat nepodařilo.

Ideální rozmístění sil z pohledu černého by mohlo vypadat kupříkladu jak ukazuje pomocný diagram:

XIIIIIIIIY
 9rtr--++k+0
 9+-zp-+pvlp0
 9-+pzpqp+p+0
 9+--+-+--0
 9-+nP+-+0
 9+-sN-+P+-0
 9PzPPvLQ+PzP0
 9+R+-+RmK-0
 xiiiiiiiy

Podívejme se však, co se stalo dále v partii.

16.f3 Jd7 17.Sd2? [17.Sf4 Je5 18.Sxe5 Sxe5 19.Vab1; **17.a4!?**]
17...Je5 18.De2 Jc4 19.Vab1 Va8

XIIIIIIIIY
 9r+-+rk+0
 9+-zp-+pvlp0
 9-+pzpqp+p+0
 9+--+-+--0
 9-+nP+-+0
 9+-sN-+P+-0
 9PzPPvLQ+PzP0
 9+R+-+RmK-0
 xiiiiiiiy

20.a4?

Eufemisticky řečeno - zde již příliš optimistické. Kdyby bílý tušil, *co na něho čeká* za pozici po 22. tahu, jistě by upřednostnil skromné **20.b3**, a dále 20...Jxd2 21.Dxd2 Va3! (21...De5? 22.Ja4) s myšlenkou 22...De5, i když černý by získal pěšce zpět s excelentní pozicí. Pasívní naopak bylo **20.Se1?!**, což již umožňovalo černému otevřít centrum, resp. likvidovat

soupeřovo malé centrum, po 20...d5! 21.b3 Jd6 22.a4 f5 s více než velmi sympatickou pozicí.

20...Jxd2 21.Dxd2 Dc4! 22.Vfd1 Veb8! ∞ Postavení figur obou stran v součtu nesnese srovnání!

XIIIIIIY
 9rtr-+-+k+0
 9+-zp-+pvlp0
 9-+pzp-+p+0
 9+--+-+0
 9P+q+P+-+0
 9+-sN-+P+-0
 9-zPPwQ-+PzP0
 9+R+R+-mK-0
 xiiiiiiy

Hrozí kombinace 23...Vxb2. (Podobným se později, po plném zažehnutí Capablancovy hvězdy, začalo říkat „malé, capablancovské“. Takové kombinační údery vždy vycházejí z předchozí precizní poziční hry, jak měl zřejmě - podle mého - název tak trochu indikovat.)

23.De3?!

XIIIIIIY
 9rtr-+-+k+0
 9+-zp-+pvlp0
 9-+pzp-+p+0
 9+--+-+0
 9P+q+P+-+0
 9+-sN-wQP+-0
 9-zPP+-+PzP0
 9+R+R+-mK-0
 xiiiiiiy

Teď jsou ovšem paralyzovány snad všechny bílé figury na desce! Projděme si, rozeberme: věž b1 stráží pěšce b2, jezdec c3 pěšce a4, věž na d1 zase

bod d4 (taktický prostředek vazba Sg7-d4). Bílý ovšem již neměl valný výběr: **23.Dd3** Dc5+ 24.Kh1 Vb4 s dalším 25...Vab8; **23.Dc1** Vb4 nebo 23...Sxc3!?

23...Vb4! 24.Dg5? [Bílý se měl umoudřit hraje **24.Dd3**, ovšem pokus o výměny přicházel beztak pozdě, záchrany již nebylo: 24...Dc5+ 25.Kh1 Vab8.]

24...Sd4+-+ [=24...Vab8-+] 25.Kh1 Vab8

XIIIIIIY

9-tr-+-+k+0

9+-zp-+p+p0

9-+pzp-+p+0

9+--+-+wQ-0

9PtrqvlP+-+0

9+-sN-+P+-0

9-zPP+-+PzP0

9+R+R+-+K0

xiiiiiiy

Bílý ztrácí materiál! Výsledek dokonale práce figur, z nichž černý doslova vyždímal maximum. Přitom se alespoň mně nemůže nevnucovat paralela, jakoby černé figury pracovaly stejně rády a lehounce jako závodní kůň s chutí cválá či skáče :-) Možná toto je právě ona lehkost Capablancovy hry, které si jeho současníci velmi brzy povšimli. Po **26.Vxd4 Dxd4** černý lehce realizoval svoji výhodu (0–1, 42).

Abychom si mohli objasnit axiom Znosko-Borovského, *vraťme se nyní v čase*, do pozice po čtrnáctém tahu černého: **14...Vfe8**

XIIIIIIY

9-+r+r+k+0

9+-zpq+pvlp0

9Q+pzp-snp+0

9+--+-+--0

9-+-+P+-+0
 9+-sN-+-+0
 9PzPP+-zPPzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiiy

Šereševskij,M: Správné objasnění uskutečněného se mi podařilo nalézt pouze u Znosko-Borovského. Píše: „*Pokud má soupeř náskok v čase (rozuměj, ve vývinu), ale na naší straně je materiální převaha, v žádném případě neodvádějte k obraně ty figury, které vytvářejí tlak na pozici soupeře! Ať stojí jakkoli nebezpečně, jakkoli riskantní se toto zdá, brání soupeři volně manévrovat....*“ Dáma z pole a6 útočí na pěšce c6 a brání tak přeskupení uskutečněnému v partii: De6, Jd7, Jb6 (e5), Jc4 s dalším obsazením OL věžemi.

Proto bylo správné **15.f3!**

XIIIIIIY
 9-+r+r+k+0
 9+-zpq+pvlp0
 9Q+pzp-snp+0
 9+--+-+0
 9-+-+P+-+0
 9+-sN-+P+-0
 9PzPP+-+PzP0
 9tR-vL-+RmK-0
 xiiiiiiiy

Konečně, je nutné počítat s odpovědí **15...Va8** (Po **15...d5!?** se situace na desce radikálně mění. Bílý by již nebyl vázán axiomem Znosko-Borovského! Mohl odvětit 16.Dd3 s hrou v centru, i když v úvahu přichází i 16.Vd1), ale potom je možné odvětit **16.Dc4!**

XIIIIIIY
 9r+-+r+k+0

9+-zpq+pvlp0
9-+pzp-snp+0
9+--+--+0
9-+Q+P+--+0
9+-sN-+P+-0
9PzPP+--+PzP0
9tR-vL-+RmK-0
xiiiiiiiy

Šereševskij,M: „Klíč spočívá v tom, že bílý nesmí přestat napadat pěšce c6.“ Neměli bychom ovšem zapomínat, že bílý vlastně nečiní nic jiného, nežli poslouchá...hlas profylaxe! (Proti ideálnímu rozmístění sil, které se nakonec Capablancovi podařilo v partii uskutečnit!) Okolo bratrské profylaxe se ovšem celý Znosko-Borovského axiom točí, sousedí s ní, vypomáhá jí!

V pozici však vyvstávají zase nové problémy - transformace, které musíme zkoumat. **16...d5 17.Dd3!** s intencí mj. 18.a4.

XIIIIIIY
9r+--+r+k+0
9+-zpq+pvlp0
9-+p+-snp+0
9+--+p+--+0
9-+-+P+--+0
9+-sNQ+P+-0
9PzPP+--+PzP0
9tR-vL-+RmK-0
xiiiiiiiy

Po **17...dxe4** (17...De7!?!; 17...Vad8!?) **18.Dxd7 Jxd7 19.Jxe4** je bílý (pokud někdo) zjevně za vodou.

Čtenář jistě může i na tomto místě namítnout, že autor spekuluje: „Nu, vybral si jednu z historických partií, v níž návrat dámy z ohrožené pozice

nebyl správný. Budiž, ale v naší době nejenže je podobná metoda hry, jako údajný axiom Znosko-Borovského, zapomenuta, hlavně je neúčinná!“

O jak hluboký omyl se jedná nám může ukázat studium jedné z nejoblíbenějších variant v sicilské obraně: **1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 a6 6.Sg5 e6 7.f4 Db6**

XIIIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9+p+--+pzpp0
 9pwq-zppsn-+0
 9+--+--vL-0
 9-+-sNPzP-+0
 9+-sN-+-+0
 9PzPP+--+PzP0
 9tR-+QmKL+R0
 xiiiiiiiy

8.Dd2 Dxb2 9.Vb1 Da3

XIIIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9+p+--+pzpp0
 9p+-zppsn-+0
 9+--+--vL-0
 9-+-sNPzP-+0
 9wq-sN-+-+0
 9P+PwQ-+PzP0
 9+R+-mKL+R0
 xiiiiiiiy

Jak ve starých systémech s dnes již zřejmě překonaným **10.e5**, tak po mladším následníku trůnu **10.f5**, stejně jako v Salovově variantě **10.Se2**, a nakonec i v systému provázejícím historii varianty po celou dobu jejího 60 letého života, totiž **10.Sxf6**, narazíme vpravdě na velmi vydatné množství situací, v nichž postulat Znosko-Borovského funguje (a naopak, kde černí, nerespektující jeho žádost o slovo, podlehnou iniciativě či přímému útoku). Přece jen mně to však nedá, abych alespoň jeden krátký úsek varianty nevedl, a to z posledního soudku: **10...gxf6 11.f5?! Sh6!**, a bílý bojuje ve zjevně horších podmínkách.

XIIIIIIY
 9rsnl+k+-tr0
 9+p+--+p+p0
 9p+-zppzp-vl0
 9+--+P+-0
 9--sNP++0
 9wq-sN-+-+0
 9P+PwQ-+PzP0
 9+R+-mKL+R0
 xiiiiiiy

0-1 Schuch,N (2459) vs Dvojris,S (2569), Irkutsk, 2010 (38), a samozřejmě mnoho, mnoho dalších...

Na závěr této kapitoly si tedy ještě jednou shrňme dnes zapomenutý Znosko-Borovského postulát: „**Pokud má soupeř náskok ve vývinu, ale na naší straně je materiální převaha, v žádném případě neodvádějme k obraně ty naše figury, které vytvářejí tlak na pozici soupeře! At' stojí jakkoli nebezpečně, jakkoli riskantní se toto zdá, ve skutečnosti brání soupeři volně manévrovat....**“ V ukázce výše lze za takové *manévrování* označit předčasné 11.f5, trestem potom následující kombinační úder!

Pozorného čtenáře pravděpodobně napadne, že i ukázka Alechin,A vs Flohr,S se dá ke „Znosko-Borovského problematice“ zařadit! Tam měl černý v 7. tahu sebrat odvážně dámou na b2 a minimálně tak soupeři znemožnit dokončení vývinu, ke kterému v partii došlo (0-0-0...)!

á la Znosko-Borovskij

Vraťme se tedy nyní do naší miniaturny a pokusme se konečně zjistit, kde se černý dopustil nejpodstatnějšího přehmatu v partii. Posledním tahem bílého, po kterém vznikla pozice znovu znázorněná diagramem níže, bylo **12.Vc3**, a jak víme, černý opustil napadenou dámou dámské křídlo, aby ji stáhl k obraně! Nu, jsem přesvědčen, že vážený čtenář již musí (nejméně:-) tušit, o co nám půjde! Kde se nachází ono významné zesílení černé hry.

?

XIIIIIIIIY

9r+l+kvI-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zpn+p+-+0

9+--zP--0

9-+-zP--+0

9wq-tR-+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9+--+QmK-+R0

xiiiiiiiy

TE4: Navrhňte černému pokračování a to podrobte (dle vašich výkonnostních či časových možností) přiměřenému rozboru.

!

Řešení: Černý měl podle našeho mínění pokračovat rozhodně **12...Dxa2!** / [Připomínám, že v partii volil **12...De7?**]

XIIIIIIIIY

9r+l+kvI-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zpn+p+-+0

9+--+zP--+0

9-+-zP-+-+0

9+-tR-+N+-0

9q+-vLLzPPzP0

9+--+QmK-+R0

xiiiiiiiy

Konečně, i leckteří „pěšcokolenovrti“ by bezpochyby sáhli po další svačince, protože - jak asi budete souhlasit - přímé vyvrácení, třeba ve formě polapení bumbříčkovsky sycené dámy, vidět na první (ale ani na druhý...:-)) pohled není! Ovšem je též nad slunce jasné, že mnozí jiní šachisté by zase prostě takový postup bez rozvažování zamítli, už skrze nepříjemné možnosti odtažných napadení. Podle mého ovšem právě zde došlo v partii ve hře černého k oné závažné chybě! S dámou na e7 a d8 ztratil (též) mnoho času, a ještě dovolil bílé armádě rychlou plnou mobilizaci. Na poli a2 by měla dáma (alespoň na čas) na bílé síly demoralizující účinky, přesně podle Znosko-Borovského axiomu. Pozici by ovšem bylo v každém případě nutné podrobit hlubší analýze!

Shrňme si tedy prozatím, proč se (pravděpodobně) černý zařadil do druhé skupiny šachistů a s dámou se vrátil domů. 1/ psychologické aspekty: Flohrův syndrom; 2/ odborné hledisko: „syndrom prodlouženého výletu“, tedy ignorovaný, zapomenutý či černému zcela neznámý axiom Znosko-Borovského.

Po principiálním **13.Sc4**

[V případě, že by bílý raději volil pokračování vývinu **13.0-0**, operoval černý (zcela v duchu axiómu!) možností 13...Sa6!

XIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9lzp+P+-+0
 9+--zP-+-0
 9--zP-+-+0
 9+-tR-+N+-0
 9q+-vLLzPPzP0
 9+-+Q+RmK-0
 xiiiiiiy

Čtenář se mohl/může vlastní analýzou přesvědčit, že vyvrátit koncepci černého nejenže není lehké, ale není z největší pravděpodobností ani možné. Černému fakticky stačí dva tahy k dokončení vývinu, a tedy i evakuaci krále z centra. Alespoň mně se tedy vytknutému skromnému cíli – totiž nalézt situaci s dobrými útočnými vyhlídkami bílého - vyhovět nepodařilo.]

13...Da5 [s intencí 14...Sb4] **14.Vb3**

XIIIIIIY
 9r+l+kvl-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zpn+p+-+0
 9wq-+-zP-+-0
 9-+LzP-+-+0
 9+R+-+N+-0
 9--vL-zPPzP0
 9+-+QmK-+R0
 xiiiiiiy

, má černý k dispozici hned tři možná pokračování: **14...Da4**

XIIIIIIIIY
 9r+l+kvI-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zpn+p+-+0
 9+--zP--0
 9q+LzP--+0
 9+R+--N+-0
 9--vL-zPPzP0
 9+--+QmK-+R0
 xiiiiiiiy

[Zdá se, že nejvíce v souladu s poznatkem Znosko-Borovského by zde byl ústup **2/ 14...Da2!?** Ambiciózní a samozřejmě i principiální je teď 15.Vb4 (Nebo 15.0–0 Sa6!; relevantní k odhalení jádra pozice může ovšem být 15.Vc3 Da5 16.Vb3 Da2 17.Vc3 Da5= s opakováním tahů!)

XIIIIIIIIY
 9r+l+kvI-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zpn+p+-+0
 9+--zP--0
 9-tRLzP--+0
 9+--+N+-0
 9q+-vL-zPPzP0
 9+--+QmK-+R0
 xiiiiiiiy

, jenže tu nám zase Znosko-Borovského postulát nabídne efektní 15...Dxd2+! 16.Jxd2 (16.Kxd2 Sxb4+ 17.Ke2 0–0) 16...Jxb4!? (nebo 16...Sxb4 17.0–0 0–0 18.Je4 s náznakem iniciativy) s myšlenkou 17...Sb7, 18...Jd5, Se7 (či Sb4) a konečně 0-0! (viz pracovní diagram níže).

XIIIIIIIIY
 9r+--+trk+0
 9zpl+pvlpzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--+nzP-+-0
 9-+LzP-+-+0
 9+--+--+0
 9-+-sN-zPPzP0
 9+--+QmK-+R0
 xiiiiiiiy

Za přibližné materiální rovnováhy lze pozici černého ve všech výše uvedených pozicích považovat za bezproblémovou.

Slabší je zřejmě **3/ 14...Sb4?!**, kde se nejmarkantněji projevuje rozdíl v ústupu dámy ve 12. tahu, ale...zde je v lidských silách (a tedy i povinností) dopočítávat dále! 15.Vxb4! Jxb4 16.Db1 Jc2+ 17.Dxc2 Da1+ 18.Dd1 Dxd1+ 19.Kxd1. V této antipočítačové pozici stojí šance bílého výše.]

15.Sb5 □ **Da2 ... 16.0-0** [□ **16.Sc3** Sa6 17.Vb2 Dxb2! (17...Da3 18.Vb3 Da2 19.Vb2=) 18.Sxb2 Sb4+ 19.Jd2 Sxb5∞]

16...Sa6!

XIIIIIIIIY
 9r+--+kvl-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9lzpn+p+-+0
 9+L+-zP-+-0
 9-+-zP-+-+0
 9+R+--+N+-0
 9q+-vL-zPPzP0
 9+--+Q+RmK-0
 xiiiiiiiy

Pokud má *někdo* v pozici problémy, potom to zajisté nebude černý!

Závěr: ve světle výše uvedené analýzy bychom nyní zase měli hledat jiné cesty...za bílé! Domnívám se, že ten mohl namísto manévru Va1-c1-c3 reagovat buď **11.0-0** nebo **12.0-0**

XIIIIIIIIY

9rsnl+kvl-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zp-+p+-+0

9+--+zP-+-0

9-+-zP-+-+0

9wq-+-+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9tR-+Q+RmK-0

xiiiiiiiy

XIIIIIIIIY

9r+l+kvl-tr0

9zp-+p+pzpp0

9-zpn+p+-+0

9+--+zP-+-0

9-+-zP-+-+0

9wq-+-+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9+-tRQ+RmK-0

xiiiiiiiy

se sympatickou kompenzací za pěšce ve složitých podmínkách nebo dokonce přejít do pozice z partie, aniž by dal černému možnost využít Znosko-Borovského axiomu!

Zbývá tedy už jen pokusit se definitivně zodpovědět otázku, proč černý – jistě si dobře vědom nedostatků v postavení dámy na e7 – nesebral raději pěšce a2, mlčky tak potvrzuje pravdivost dnes zapomenutého postulátu Znosko-Borovského. Podle mého můžeme jeho počínání vysvětlit buď v rovině neporozumění duchu pozice nebo na úrovni psychologické! Do mysli se totiž, podle mého, nemůže nevtírat možná analogie s Flohrovým příznakem (7...Dxb2!; 7...Dd8?). Nejpravděpodobnějším vysvětlením se mně však přesto všechno zdá, že velmistr byl tak trochu líný zabývat se konkrétním a poměrně složitým propočtem s množstvím na první pohled nepříjemných odtažných napadení na dámu. Nu, ona se věc může mít i tak, že s věkem a zkušenostmi přestává mít zároveň silný šachista chuť chodit do ostrých a nebezpečných pozic; ještě navíc, pokud bojuje proti mladé krvi...

V krátkosti, jak bývá dnes zvykem...

Jak jsem se již zmiňoval na počátku článku, svoji osmou lekci „Analyzujme“, věnovanou miniaturním partiím, jsem nazval částí přísloví *vypůjčenou*

z někdejší rubriky tehdy pěkně a poměrně poctivě vedeného časopisu československých šachistů. Podívejme se tedy nyní na celou partii jaksi v celku, bez „rušivých“ kratších či delších poznámek. Vážený čtenář si je ovšem snad zároveň vědom, že mnohem méně práce, kterou by takový autor textu níže do partie vkládal, je vždy vykoupeno menším, mělčím ponaučením. (Vždyť i pro někoho nepříjemně dlouhé, a snad dokonce odrazující komentáře, lze přece vždy přeskočit, že?) Protože však námi analyzovaná partie – jak jsem se již zmínil – patří mezi nejskvostnější šachové klenoty, je možná největším drahokamem opracovaným v době přelomu milénia, nemohu si neodpustit uvést ji ještě jednou, o to právě ve stejném, výše uvedeném duchu - stříhu, napodobuje tak náš slavný časopis.

Takže pojďme do toho ještě jednou; shrňme si vše, tím spíše, že díky množství diagramů nyní nemusí zdatnější šachista použít ani šachovnici!

Mellado Trivino, Juan (2389) - Jansa, Vlastimil (2494) [B22] 2007
1.e4 c5 2.c3 Jf6 3.e5 Jd5 4.d4 cxd4 5.Jf3 e6 6.cxd4 b6
 Nimcovič, A. **7.Jc3** [=7.Sd3] **7...Jxc3 8.bxc3 Dc7 9.Se2!?** Polášek, J.
 [Obvyklé je 9.Sd2.]

XIIIIIIIIY
 9rsnl+kvl-tr0
 9zp-wqp+pzpp0
 9-zp-+p+-+0
 9+--zP--0
 9--zP--+0
 9+-zP-+N+-0
 9P+-+LzPPzP0
 9tR-vLQmK-+R0
 xiiiiiiiy

9...Dxc3+ [Solidněji se jistě nejen tváří 9...Sb7 či 9...d6.] **10.Sd2 Da3**
11.Vc1% [11.0-0!?] **11...Jc6 12.Vc3** [12.0-0!?]

XIIIIIIIIY
 9r+l+kvl-tr0
 9zp-+p+pzpp0
 9-zpn+p+-+0
 9+--zP-+-0
 9-+-zP-+-+0
 9wq-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+QmK-+R0
 xiiiiiiiy

12...De7? [Černý měl zavřít oči a hrát 12...Dxa2! /] **13.0-0N**

XIIIIIIIIY
 9r+l+kvl-tr0
 9zp-+pwqzpp0
 9-zpn+p+-+0
 9+--zP-+-0
 9-+-zP-+-+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+--+Q+RmK-0
 xiiiiiiiy

13...h6 [13...Sb7 14.Sg5! f6 15.exf6 gxf6 16.d5!□] **14.Da4! Sb7**
15.Vfc1□

XIIIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9zpl+pwqzpp-0
 9-zpn+p+-zp0
 9+--zP-+-0
 9Q+-zP-+-+0
 9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0

xiiiiiiy

15...a6? xKe8 [15...Vc8]

XIIIIIIY

9r+--+kvl-tr0

9+l+pwqpzp-0

9pzn+p+-zp0

9+--+zP--+0

9Q+-zP--+0

9+-tR-+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9+-tR-+-mK-0

xiiiiiiy

16.d5!!+-

XIIIIIIY

9r+-+kvl-tr0

9+l+pwqpzp-0

9pzn+p+-zp0

9+-+PzP--+0

9Q+-+--+0

9+-tR-+N+-0

9P+-vLLzPPzP0

9+-tR-+-mK-0

xiiiiiiy

16...exd5 17.e6!!

XIIIIIIY

9r+-+kvl-tr0

9+l+pwqpzp-0

9pzn+P+-zp0

9+-+p+-+0

9Q+-+--+0

9+-tR-+N+-0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

17...fxe6 [17...Dd6 18.Sf4!] **18.Vxc6! dxc6** **19.Je5**

XIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9+l+-wq-zp-0
 9pzpp+p+-zp0
 9+-+psN-+-0
 9Q+--+--+0
 9+-+--+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-tR-+-mK-0
 xiiiiiiiy

19...g6 [≠19...Vc8 20.Sh5+ Kd8 21.Jf7+ Kc7 se snahou o evakuaci krále z válečné zóny po 22...Kb8. Jenže: 22.Sf4+!+-] **20.Vxc6!**

XIIIIIIY
 9r+-+kvl-tr0
 9+l+-wq-+-0
 9pzpR+p+pzp0
 9+-+psN-+-0
 9Q+--+--+0
 9+-+--+--+0
 9P+-vLLzPPzP0
 9+-+--+mK-0
 xiiiiiiiy

20...b5 [20...Sxc6 21.Dxc6+ Kd8 22.Dxa8+] **21.Dg4** 1-0

A příště...?

V pokračování lekce *I mistr tesař...* pro Vás, vážený čtenáři, chystám lahůdku! Zařekl jsem se však, že před jejím uveřejněním učiním mezi šachisty (vpravdě nejrozumnějších výkonností, až po držitele velmistrovských titulů) průzkum, s cílem zjistit, co si o jednom důležitém, ba kritickém postavení z druhé miniaturní partie myslí. Jak hodnotí vyhlídky obou stran. S názory i statistikou výsledků Vás samozřejmě též seznámím, přičemž disperzi názorů budete moci ovlivnit v případné diskusi i vy!

Na digramu níže stojí tedy ona pozice, jež bude předmětem našeho zkoumání.

??

Černý na tahu. Jak byste milí čtenáři hodnotili šance obou stran? Hráli byste pozici dále raději bílými či černými kameny? Vaše názory uvítáme...

XIIIIIIIIY

9rsn-wqk+-tr0

9zppzp-vlpzpp0

9-+-+p+-+0

9+-+--+--0

9-snPzP-+-+0

9+-sN-vLN+-0

9PzP-+LzPPzP0

9+Q+--+RmK-0

xiiiiiiiy